

Att möjliggöra kommunikation vid omfattande rörelsenedsättning för personer med progredierande neurologisk sjukdom, förvärvade skador eller locked-in-syndrom

Margret Buchholz

Specialist i arbetsterapi och Medicine doktor

Dart – specialistenhet för kommunikationsstöd och digital delaktighet

Patienter

Specialistenhet som tar emot patienter i alla åldrar från regionen och nationellt.

Utbildning

om kommunikation för förskrivare, personal, familjer och användare. Universitet, kursprogram och uppdrag.

FoU

Olika typer av projekt och forskning. Alltid med externa medel.

Dart – specialistenhet för kommunikationsstöd och digital delaktighet

Personers egna berättelser

Intervjun med Martin Pistorius:

<https://www.youtube.com/watch?v=N0wdB-Vt-ZY>

Boken: Finns som inbunden, pocket, e-bok och ljudbok.
Mycket läsvärd!

TED-talk – med Martin Pistorius

<https://www.youtube.com/watch?v=WD1IX1AFRZg>

TED-talk – med Kate Allatt

<https://www.youtube.com/watch?v=-1E1x2fE6Mg&t=3s>

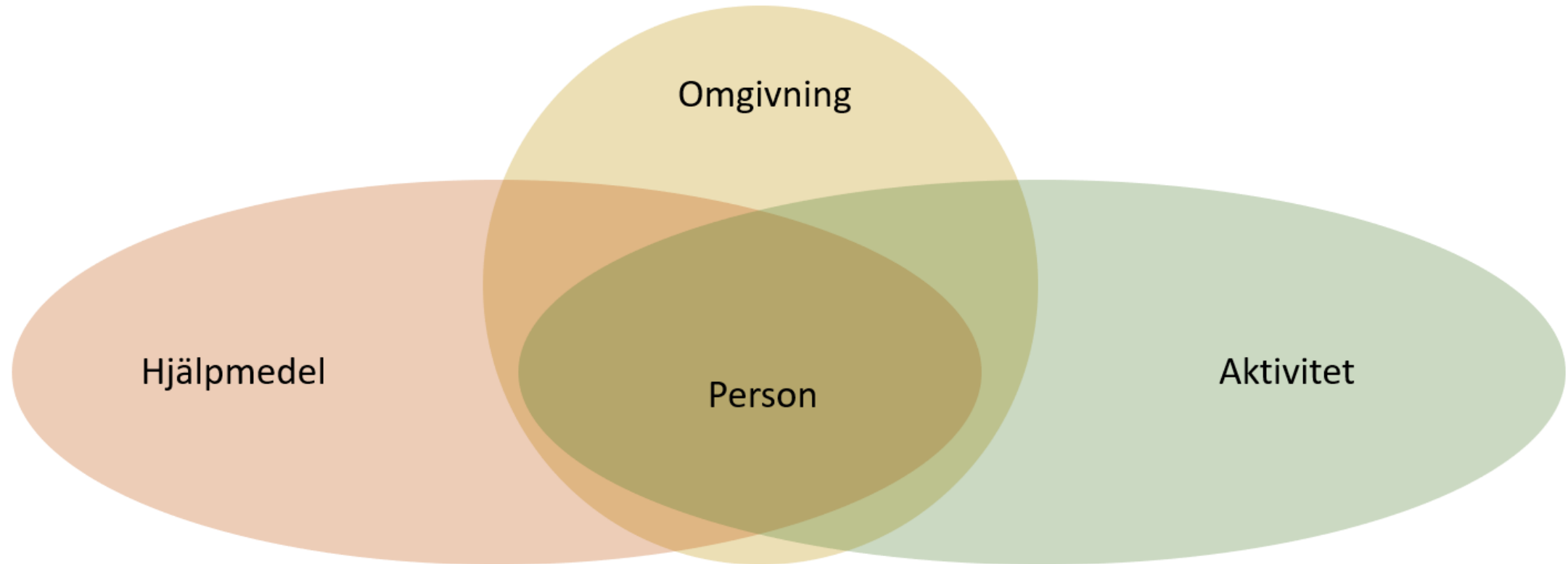

Hur ska vi börja?

Hur ska vi tänka när vi ska hitta möjligheter till kommunikation vid stora rörelsenedsättningar?

- Personen själv
- Samverka
- Ta in specialistkunskap
- Försök!
- Teamarbete
- Noggrann dokumentation.

En utredning tar hänsyn till många faktorer

Fritt översatt från BATS (The Bain Assistive Technology System) (Bain & Leger, 1997, s 4)

Personens förutsättningar utreds

- Fysiska
- Kognitiva
- Känsломässiga

Kartläggning av **motorik** med tanke på styrsätt

Utredningen bör omfatta följande steg:

- Kartläggning av grovmotorik.
- Kartläggning av bästa arbetsställning.
- Kartläggning av bästa motoriska förmåga

Samarbete mellan och arbets- och fysioterapeut:

Grundlig beskrivning finns på Darts hemsida:

<https://www.vgregion.se/ov/dart/lar-om-kommunikationsstod/peka-valja-styra/>

Vilka styrsätt finns?

När man inte kan använda handen – hur kan man peka då?

Filmer med exempel på styrsätt:

www.youtube.com/watch?time_continue=9&v=4EyA9jabpnQ&feature=emb_logo

www.youtube.com/watch?v=rCsFPI-yVak

www.youtube.com/watch?v=TSIABD6dU1U

<https://www.youtube.com/watch?v=v72jiDH-uKU&t=1s>

Val av programvara och datortyp

- Skrift med skärmtangentbord, ordprediktion, fraser, uppsnabbande funktioner.
- Kommunikationsprogram med symboler.
- Vad av apparat utifrån programvara, styrsätt och hjälpmedlets andra olika förutsättningar.

Ett par avslutande medskick

Progredierande sjukdomar

Viktigt att hjälpmedlet fungerar i sjukdomens alla stadier med så små förändringar som möjligt!

Användaren ska slippa lära om

Snabb uppdatering av hjälpmedel när man blir sämre

Tänk framåt och var steget före! Genomtänkta val av hjälpmedel och styrsätt

Tina Jansson bloggar, skriver dikter och är sommarpratare

Sommarprat <https://sverigesradio.se/avsnitt/112099>

Film som visar hur Tina använder datorn för att fjärrkommunicera

<https://www.youtube.com/watch?v=5WgP-46AfGQ>

Främling

Jag ser på leendet
när jag möter nya människor
om de tror att jag har hjärnan i
behåll.

De flesta tvivlar på det.

För det mesta har jag inget annat
val än att låta dem tro det.

Det gör ingenting.

Från bloggen:

<https://harpasione.blogg.se/>

Frågor eller funderingar?

margret.buchholz@vgregion.se

